

PRIFYSGOL

ABERYSTWYTH
UNIVERSITY

YR AROLWG BUSNES FFERM
YNG NGHYMRU

Llyfryn Incwm Fferm Cymru
Canlyniadau 2021/22

CYNNWYS

Tudalen

Rhagair	1
Trosolwg	2
Cyflwyniad	4
Diffiniadau o Derminoleg a Nodiadau Eglurhaol	5
Data Fferm Gyfan	
Ffermydd mynydd gwartheg a defaid	7
Ffermydd mynydd defaid	9
Ffermydd ucheldir gwartheg a defaid	11
Ffermydd llawr gwlad gwartheg a defaid	13
Ffermydd godro: ardaloedd llai ffafriol	15
Ffermydd godro: llawr gwlad	17
Data Elw Bras	
Defaid mynydd	19
Defaid ucheldir	19
Defaid llawr gwlad	20
Buchod sugno llawr gwlad	20
Buchod sugno ucheldir	21
Buchod sugno mynydd	21
Buchod godro ardaloedd llai ffafriol	22
Buchod godro llawer gwlad	22
Data Costau Cynhyrchu	
Costau cynhyrchu cig oen	23
Costau cynhyrchu llaeth	23
Costau cynhyrchu cig eidion: lloi sugno	24
Costau cynhyrchu cig eidion: pesgi	24
Anghenion Elw Fferm	25

Prifysgol
Aberystwyth
University

**Llyfryn Incwm Fferm Cymru
Canlyniadau 2021/22**

Arolwg Busnes Fferm

Athrofa y Gwyddorau Biolegol, Amgylcheddol a Gwledig
Prifysgol Aberystwyth
Gogerddan
Aberystwyth
Ceredigion SY23 3EE

Cyfarwyddwr

Tony O'Regan

Staff yr Uned

Paul Heyhoe
Brenda Jones
Eric Jones
Huw Morris
Dafydd Owen
Nick Reeves
Tegid Roberts
Huw Williams
Ian Williams

Ffôn: 01970 622253

E-bost: farmsurv@aber.ac.uk

www.aber.ac.uk/cy/ibers/research-and-enterprise/fbs

Rhagair

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn ymchwilio incwm ffermydd Cymru ers dros 85 o flynyddoedd. Mae'r Arolwg, a'i adnabyddir fel yr un mwyaf awdurdodol ar sefyllfa ariannol a pherfformiad incwm ffermydd, yn darparu gwybodaeth i wneuthurwyr polisi ar gyflwr economaidd y diwydiant a data meincnodi gwerthfawr ar gyfer asesu perfformiad ffermydd unigol.

Mae'r llyfryn hwn yn seiliedig ar yr Arolwg Busnes Fferm (ABFf) llawn sy'n cynnwys gwybodaeth a gasglwyd ar dros 500 o ffermydd Cymru a ddewiswyd ar hap. Bwriad y llyfryn yw darparu teclyn meincnodi sy'n hawdd ei ddefnyddio i ffermwyr ac mae'n cynnwys y wybodaeth ariannol a ffisegol ddiweddaraf am y prif fathau o ffermydd yng Nghymru. Mae'r canlyniadau a ddangosir yn cynnwys addasiadau i rai agweddau o fethodoleg yr ABFf a'r ffordd o gyflwyno canlyniadau. Er enghraifft, mae mewnbynnau tybiannol megis gwerth rhentu ar gyfer ffermydd ym meddiant y perchennog a llafur di-dâl wedi cael eu cymryd allan tra bo taliadau cyllid wedi cael eu cynnwys, er mwyn i'r ffigurau hyn gynrychioli costau gwirioneddol. Mae'r llyfryn hwn yn dangos llafur di-dâl i gyfeirio yn unig ac ond yn cynnwys rhai mathau o ffermydd. Felly, ar gyfer cynnal unrhyw ddadansoddiad cynhwysfawr ac ar gyfer dadansoddi tueddiadau blwyddyn ar flwyddyn ar incwm, cyfeiriwch at y canlyniadau llawn a gyhoeddwyd arlein fel *ABFf yng Nghymru: Canlyniadau Ystadegol*.

Mae gwerth yr Arolwg yn dibynnu arno'n cynrychioli ffermio yng Nghymru ac felly mae'n ddymunol cael trosiant bach o ffermydd fel y gellir cynnwys rhai newydd yn rheolaidd. Rhaid i unrhyw ffermydd newydd a gaiff eu recriwtio fod o fath a maint addas ac felly'n gallu disodli ffermydd sy'n gadael yr Arolwg. Os oes gennych ddiddordeb mewn gwybod mwy am yr Arolwg a/neu gymryd rhan yn yr Arolwg, cysylltwch â mi.

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn gysylltiedig ag astudiaethau'r tir ers 1878 a'r ABFf yw ei chytundeb ymchwil hynaf. Priodol felly fy mod yn cydnabod yn ddiolchgar y nifer fawr o ffermwyr ledled Cymru sydd wedi sicrhau bod gwybodaeth fanwl ar gael; eu cyfrifwyr a'u hymgynghorwyr sydd wedi cynorthwyo gyda darparu data, Llywodraeth Cymru, sy'n ariannu'r Arolwg presennol a staff yr Arolwg, ddoe a heddiw.

Tony O'Regan
Cyfarwyddwr yr Arolwg Busnes Fferm

Trosolwg

Mae canlyniadau'r llyfryn hwn yn ymdrin â'r blynyddoedd cyfrifon a ddaeth i ben rhwng 31 Rhagfyr 2021 a 31 Mawrth 2022 ac felly'n adlewyrchu amodau ffermio rhwng Ionawr 2021 a Mawrth 2022. Bwriad y trosolwg hwn yw darparu cyddestun a mewnwelediad i'r cyfnod uchod.

Rhoddodd cynhaeaf gwael 2020 a gaeaf hir, gwlyb ac oer 20/21 lawer o bwysau ar stociau'r gaeaf, gohiriwyd troi allan a chynyddodd costau. Roedd gwanwyn sych ac oer yn cyfyngu ar dyfiant glaswellt, a'r haf sych, cynnes yn arwain at gynhaeaf hirfaith gyda'r cnwd o ansawdd / maint cyfartalog. Lleddfwyd pwysau ar stociau porthiant a gwasarn y gaeaf gan fod yr hydref/gaeaf yn gynnes, ond roedd dechrau gwlyb i'r gaeaf 2021/22 yn ei gwneud yn anodd sefydlu cnydau.

Darparodd tywydd y gwanwyn amodau wyna da a'r prisiau defaid uchaf erioed am y rhan fwyaf o'r tymor ac ar gyfer pob math o stoc. Roedd prisiau gwlan ar y gwaelodion a gohiriwyd taliadau am flwyddyn. Cododd prisiau gwartheg pesgi yn gyson trwy gydol y tymor oherwydd cyflenwadau cyfyngedig. Roedd prisiau gwartheg stôr ac i'w difa hefyd yn dda iawn, ond roedd difa cynyddol yn rhoi pwysau ar brisiau heffrod ac roedd costau mewnbwn uchel yn effeithio ar elw.

Gwelwyd cynnydd greddfoll trwy gydol y cyfnod mewn prisiau llaeth gan orffen tua 15% yn uwch na'r dechrau. Fodd bynnag, gwrthbwysoyd llawer o'r cynnydd hwn gan gostau mewnbwn uwch. Arhosodd prisiau stoc llaeth yn gryf am y cyfnod cyfan, er bod yr amrywioldeb rhwng rhanbarthau, contractau, prynwyr a systemau yn parhau fel y gwnaeth her, pwysau a straen y diciâu.

Gyda stociau isel a galw mawr am gnydau ar ddechrau'r cyfnod, roedd prisiau'n gryf ac wedi parhau felly drwy'r tymor cyfan. Roedd y tymor sych a materion cyflenwad/cost agrogemegol yn gwrthbwyso llawer o'r prisiau uwch. Fe wnaeth ansicrwydd parhaus leihau'r ardaloedd plannu rhai hadau olew a chnydau dwys-fewnbwn. Roedd tyfwyr tatws yn cael trafferth eto oherwydd y tywydd sych a'r amodau marchnata anodd.

Mae pryder proffidioldeb fferm o ganlyniad i chwyddiant cynyddol mewnbynnau a phwysau cysylltiedig ynghyd â ymagwedd negyddol parhaus y cyhoedd tuag at ffermio a newid yn yr hinsawdd ac ati i gyd yn arwain at fwy o bryder, straen a dirywiad yn iechyd meddwl ffermwyr.

Roedd agweddau eraill o bwys yn ystod y cyfnod yn cynnwys:- Dechrau ad-dalu benthyciadau a chymorth Covid; Codiadau cysylltiedig â Masnach/Covid/Rhyfel mewn costau mewnbwn ac yn arbennig tanwydd, trydan ac ynni; Mwy o bwysau ar gyllid fferm a chyfraddau llog cynyddol; Prisiau mewnfario uwch ar gyfer agrogemegolion, gwrtaith (dros £1k y dunnell ar ei uchaf) a chostau deunyddiau adeiladu; Argaeledd a chostau peiriannau, offer a rhannau; Pryder parhaus ynghylch ail-greu incwm a gollwyd o'r Taliad Sengl, cynlluniau amgylcheddol y dyfodol a pholisïau amaethyddol y DU yn y dyfodol; Argaeledd llafur gwael a chostau llafur uwch; Llai o dir ar gael a chost uwch o dir a phori ar rent; Pwysau cynyddol a pharhaus sylweddol ar fentrau moch a dofednod; pryderon cydymffurfiaeth a chostau Troi Treth yn Ddigidol; Ehangu Parthau Perygl Nitradau a goblygiadau storio/defnyddio slyri/tail; Materion defnyddio a chodi dŵr.

Mae'r canlyniadau a gyflwynir yn amlygu gwahaniaethau perfformiad sylweddol. Er enghraifft, roedd y traean uchaf o elw ffermydd mynydd gwartheg a defaid o £ fesul hectar effeithiol dros ddwywaith yn fwy na'r ffermydd canolig yn y sampl. Yn yr un modd, ar ffermydd llaeth gwnaeth y cynhyrchwyr yn y traean uchaf elw net o 12c/l yn fwy na'r traean isaf. Roedd amrywiaeth tebyg i'w weld ymhlith cynhyrchwyr cig, gyda chynhyrchwyr cig oen yn amrywio rhwng gwneud 87c/kg a cholli 55c/kg, a chig eidion o elw o 25c/kg i golled o 109c/kg. Fodd bynnag, nid yw'r un o'r canlyniadau hyn yn ystyried cost llafur y ffermwr, ac mae ei absenoldeb, os caiff ei gamddefnyddio, yn cyflwyno darlun ffug o economeg cynhyrchu fferm. Mae'r sector llaeth yn dangos hyn orau oherwydd gall costau llafur a phensiwn yn unig ychwanegu dros 9c/l, sydd wedyn yn gwthio costau cynhyrchu ar gyfer y traean uchaf i 31c/l a'r traean isaf yn nes at 40c/l.

Mae angen rhoi sylw arbennig hefyd i gyfraniad Cynllun y Taliad Sylfaenol, cymorthdaliadau eraill ac incwm trwy arallgyfeirio. Er enghraifft, cyfrannodd y pedwar hyn tua 26% o gyfanswm yr incwm (allbynnau) a 108% o'r elw, ar gyfartaledd, ar gyfer ffermydd gwartheg a defaid yr ucheldir. Gyda'r lefelau hyn o ddibyniaeth, mae'n anodd gweld faint o ffermydd Cymru sydd ag opsiynau cyfyngedig ar gyfer newid mentrau a/neu systemau ffermio, a all fod yn broffidiol heb ddibynnu ar incwm heblaw ffermio a thaliadau cymorth Llywodraeth Cymru.

Cyflwyniad

Mae proffidioldeb yn ganolog i unrhyw fusnes fferm, er y bydd gan ffermwyr lawer o amcanion busnes a phersonol eraill. Gyda Brecsit a'r heriau economaidd parhaol eraill, dylai pob ffermwr wybod am eu costau cynhyrchu a sut maent yn cymharu â chostau cynhyrchwyr eraill. Mae'r amrywiaeth o ran perfformiad ac elw a welir yn y llyfryn hwn yn dangos ehangder y gwelliannau posib a thrwy gymharu neu 'feincnodi' perfformiad fferm, gellir adnabod ac ymateb i gryfderau a gwendidau'r busnes.

Mae'r canlyniadau yn y llyfryn wedi eu gosod allan fel a ganlyn gan ddangos data ar gyfer y busnesau yn gyfartalog â'r dreian uchaf o ran perfformiad:

1. Data Fferm Gyfan (Tudalennau 7 – 18)

Cyflwynir gyfrifon elw a cholled a mantolen gryno ar gyfer chwe gwahanol fath o fferm. Dengys y canlyniadau gyfartaledd elw neu golled y ffermydd hyn ynghyd â'r cyfartaledd fesul hectar. Dengys hefyd faint a graddfa stocio'r ffermydd ynghyd â dangosyddion perfformiad allweddol perthnasol.

2. Data Elw Bras (Tudalennau 19 – 22)

Yn y llyfryn ceir data ar gyfer wyth gwahanol fenter fferm. Mae elw bras yn cymharu incwm gyda chostau uniongyrchol cynhyrchu. Mae angen cryn ofal wrth ddefnyddio elw bras gan nad yw costau anuniongyrchol (sefydlog) y cynhyrchu yn cael eu hystyried.

3. Data Costau Cynhyrchu (Tudalennau 23 – 24)

Yn y llyfryn ceir costau cynhyrchu ar gyfer pedwar allbwn amaethyddol. Ystyrir cyfanswm cost cynhyrchu fesul uned. Trwy ystyried y costau uniongyrchol ac anuniongyrchol (a ddyfernir fesul uned da byw) mae cynhyrchwr mewn gwell lle i ystyried pa mor gystadleuol ac effeithiol yw'r fenter.

Diffiniadau o Derminoleg a Nodiadau Eglurhaol

Hectarau effeithiol (Eff. Ha.) Golyga arwynebedd y fferm gyfan ar ôl tynnu arwynebedd ffyrdd, coetiroedd, tir diffaith ac adeiladau. Ystyrir porfa fras yn ôl ei arwynebedd cyfwerth o dir pori da.

Mathau o Ffermydd

Mynydd Yn yr Ardal Dan Anfantaï Fawr yn bennaf.

Ucheldir Yn yr Ardal Dan Anfantaï yn bennaf.

Llawr Gwlad Y tu allan i'r Ardal Llai Ffafirol yn bennaf.

Data Fferm Gyfan

Penderfynu data fferm gyfan Dynodir y cynhyrchwyr uchaf yn ôl elw ar ôl rhent a chyllid fesul hectar effeithiol.

Cymorthdaliadau anuniongyrchol Cymorthdaliadau na gafwyd eu dadgyplu e.e. cynllun Organig a Glastir.

Costau cnydau eraill Yn cynnwys holl gostau porthiant a chnydau eraill e.e. hadau, chwistrellon, lapio a chortyn ond nid gwrtiaith a chontractio.

Contractio penodedig Contractio y gellir ei gysylltu â mentrau penodedig e.e. combeinio, cneifio a gwasgaru slyri.

Costau fferm cyffredinol Yn cynnwys trydan, ffôn, yswiriant, trwyddedau, ffioedd proffesiynol a thanysgrifiadau.

Incwm amrywiol Yn cynnwys contractio, rhent bythynnod, taliadau fforddfraint ac unrhyw incwm amrywiol arall. Yn cynnwys elw o unrhyw fentrau arall sydd ddim yn arddangos.

Cyfran o'r fferm a berchnogir Gwerth Net wedi ei fynegi fel canran o'r asedau cyfan.

Cyfradd Stocio (glu/adj.forage ha) Unedau pori da byw fesul hectar o dir porthiant wedi'i gymhwyso.

Unedau Da Byw (LU) ac Unedau Pori Da Byw (GLU) Cyfnewidir niferoedd da byw yn unedau da byw ar sail amcangyfrif o anghenion egni, er mwyn cyfrifo cyfanswm stocio'r da byw sy'n pori ar y fferm.

Buchod godro – allbwn arall Allbwn net o werthu / brynu gwartheg a lloi. Hefyd yn cynnwys newid mewn gwerth.

Incwm o Gynhyrchu Egni Yn cynnwys incwm o brosiectau cynhyrchu egni o eiddo'r ffermwr ac eraill, gan gynnwys gwynt, haul, biomas, dŵr, AD ac ati.

<i>Llafur taledig</i>	Cyfanswm y llafur a dalwyd yn cynnwys llafur achlysurol, rhan amser a llawn amser.
<i>Llafur di-dâl</i> (<i>heb gynnwys ffermwr a'i briod</i>)	Llafur di-dâl neu lafur a dderbynnir am daliad sydd yn llai na'r hyn a delir fel arfer am y gwasanaeth. Ni chaiff llafur di-dâl ei gynnwys yn yr elw ar ôl rhent a chyllid.
<i>Costau tir</i>	Yn cynnwys costau'n berthnasol i atgyweirio adeiladau ac adnoddau tir e.e. gwrychoedd, ffensio, walio, ffosydd a chlwydi. Hefyd yn cynnwys costau dŵr.
<i>Cyllid</i>	Yn cynnwys costau banc, taliadau llog ac unrhyw log prydlesu / hur-bryniant. Dim yn cynnwys ad-daliadau cyfalaf.
Data Elw Bras	Y pen ar sail y fuches / ddiadell. Dangosir i'r mentrau penodol drwy dynnu'r costau uniongyrchol (amrywiol) o'r allbwn perthnasol.
<i>Costau da byw eraill</i>	Prynu deunyddiau megis gwellt, comisiwn gwerthu a chostau penodol eraill y mentrau da byw.
<i>Porthiant a chostau porthiant</i>	Yn cynnwys costau eraill i borthiant, gwrtaith, contractio porthiant a chostau tir pori tymhorol.
Data Costau Cynhyrchu	Cyfrifir drwy rannu'r costau amrywiol a sefydlog gyda'r cilogram o gig (mewn pwysau byw) neu litr o laeth a gynhyrchir. Penodi'r y costau sefydlog ar unedau pori da byw ar ôl i'r cyfran o unrhyw dir â'r a / neu incwm amrywiol gael ei ddidynnu. Yn drefnedig drwy elw net.
<i>Adnewyddu buches/diadell</i>	Newid yng ngwerth da byw magu, wedi ystyried gwerthiant anifeiliaid a phryniant anifeiliaid magu.
<i>Pŵer a pheiriannau</i>	Yn cynnwys atgyweirio peirianwaith, tanwydd, contractio arall a dibrisio peiriannau.
<i>Adeiladau</i>	Costau tir a dibrisiad adeiladau.
<i>Elw net</i>	Allbwn ar ôl cyfanswm costau mewnbwn i fentrau.
Meintiau sampl	Lle mae maint sampl yn pump neu lai o ffermydd, ni ddangosir data.

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 149

	Pob fferm		Traean uchaf
	£/fferm	£/eff.ha.	£/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Gwartheg cig eidion	43,185	325	338
Defaid	59,094	445	568
Cnydau a phorthiant	3,037	23	24
Taliad Sylfaenol	26,251	198	221
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	6,405	48	67
Incwm o gynhyrchu egni	5,898	44	60
Incwm amrywiol	8,332	63	89
CYFANSWM ALLBYNNAU	152,202	1,146	1,367
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	20,679	156	151
Costau tir pori tymhorol	4,574	34	35
Milfeddygol a meddyginiaethau	5,691	43	45
Costau da byw eraill	8,902	67	70
Gwrteithiau	6,564	49	45
Costau cnydau eraill	2,060	16	14
Contractio penodedig	4,946	37	33
CYF. COSTAU NEWIDIOL	53,416	402	393
Llafur y telir amdano	3,706	28	27
Contractio arall a llogi peiriannau	856	6	6
Tanwydd a thrwsio	13,450	101	96
Dibrisiant peiriannau	14,603	110	104
Costau ffermio cyffredinol	12,640	95	90
Costau tir	5,802	44	41
Dibrisiant adeiladau	5,125	39	31
CYF. COSTAU SEFYDLOG	56,182	423	395
CYFANSWM MEWNBYNNAU	109,598	825	788
ELW CYN RHENT A CHYLLID	42,604	321	579
Rhent	3,764	28	17
Cyllid	4,622	35	19
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	34,218	258	543
Llafur di-dâl	7,700	58	72

	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	71	6	72
CYFANSWMASEDAU	1,861,121	326,454	1,522,090
CYFANSWMDYLEDION	133,411	82,774	158,498
		0	
GWERTH NET	1,727,710	243,680	1,363,592
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	93	75	90

DATA FFISEGOL	Pob fferm	Traean uchaf
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	117.87	112.01
Ydau a chnydau eraill	1.11	0.85
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	47.98	75.81
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	166.96	188.67
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	132.72	133.91

	Pob fferm	Traean uchaf
DA BYW	Nifer	Nifer
Buchod sugno	37	34
Gwartheg eraill	80	78
Defaid magu	615	669
Defaid eraill	404	467

	Pob fferm	Traean uchaf
DANGOSYDDION PERFFORMIAD		
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.25	1.33
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	0.85	0.93
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	99.59	101.38
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.86	0.92
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,323	1,304
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	970	1,048
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.92	0.94

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 84

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	£/fferm	£/eff.ha.	£/eff.ha.
Gwartheg cig eidion	10,715	78	117
Defaid	79,532	577	778
Cnydau a phorthiant	1,564	11	6
Taliad Sylfaenol	32,889	239	295
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	8,243	60	105
Incwm o gynhyrchu egni	973	7	7
Incwm amrywiol	7,334	53	116
CYFANSWM ALLBYNNAU	141,250	1,025	1,424

MEWNBYNNAU

Bwydydd	15,189	110	120
Costau tir pori tymhorol	9,580	70	135
Milfeddygol a meddyginiaethau	5,639	41	52
Costau da byw eraill	6,590	48	60
Gwrteithiau	5,072	37	42
Costau cnydau eraill	1,354	10	13
Contractio penodedig	3,770	27	36
CYF. COSTAU NEWIDIOL	47,194	343	458

Llafur y telir amdano	3,920	28	35
Contractio arall a llogi peiriannau	552	4	3
Tanwydd a thrwsio	10,297	75	90
Dibrisiant peiriannau	10,534	76	101
Costau ffermio cyffredinol	11,170	81	99
Costau tir	4,280	31	31
Dibrisiant adeiladau	3,165	23	32
CYF. COSTAU SEFYDLOG	43,918	318	391

CYFANSWM MEWNBYNNAU	91,112	661	849
----------------------------	---------------	------------	------------

ELW CYN RHENT A CHYLLID	50,138	364	575
Rhent	2,210	16	12
Cyllid	2,063	15	14
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	45,865	333	549
Llafur di-dâl	4,922	36	46

	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	46	8	30
CYFANSWMASEDAU	1,569,498	174,167	1,235,539
CYFANSWMDYLEDION	46,875	39,550	86,677
GWERTH NET	1,522,623	134,617	1,148,862
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	97	77	93

DATA FRISEGOL	Pob fferm	Traean uchaf
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	112.23	108.65
Ydau a chnydau eraill	0.35	0.92
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	74.24	125.69
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	186.82	235.26
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	137.72	144.51

	Pob fferm	Traean uchaf
DA BYW	Nifer	Nifer
Buchod sugno	11	18
Gwartheg eraill	19	28
Defaid magu	901	1059
Defaid eraill	593	780

	Pob fferm	Traean uchaf
DANGOSYDDION PERFFORMIAD		
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.16	1.21
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	0.71	0.75
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	96.31	97.86
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.87	0.86
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,314	1,413
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,011	996
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.67	0.78

FFERMYDD UCHELDIR GWARTHEG A DEFAID 2021/22
DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 85

	Pob fferm		Traean uchaf
	£/fferm	£/eff.ha.	£/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Gwartheg cig eidion	40,073	419	591
Defaid	38,676	404	642
Cnydau a phorthiant	9,762	102	146
Taliad Sylfaenol	16,714	175	197
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	1,740	18	24
Incwm o gynhyrchu egni	911	10	26
Incwm amrywiol	11,036	115	214
CYFANSWM ALLBYNNAU	118,912	1,243	1,840
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	13,885	145	187
Costau tir pori tymhorol	3,059	32	69
Milfeddygol a meddyginiaethau	4,281	45	55
Costau da byw eraill	6,759	71	91
Gwrteithiau	6,425	67	85
Costau cnydau eraill	2,420	25	35
Contractio penodedig	4,776	50	62
CYF. COSTAU NEWIDIOL	41,605	435	584
Llafur y telir amdano	3,484	36	49
Contractio arall a llogi peiriannau	899	9	8
Tanwydd a thrwsio	9,532	100	131
Dibrisiant peiriannau	10,817	113	140
Costau ffermio cyffredinol	10,480	109	123
Costau tir	4,539	47	57
Dibrisiant adeiladau	3,679	38	56
CYF. COSTAU SEFYDLOG	43,430	452	564
CYFANSWM MEWNBYNNAU	85,035	887	1,148
ELW CYN RHENT A CHYLLID	33,877	356	692
Rhent	3,500	37	49
Cyllid	2,277	24	33
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	28,100	295	610
Llafur di-dâl	4,479	47	63

	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	49	4	32
CYFANSWMASEDAU	1,252,917	-	1,154,824
CYFANSWMDYLEDION	43,813	-	145,154
GWERTH NET	1,209,104	-	1,009,670
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	97	-	87

DATA FFISEGOL	Pob fferm Traean uchaf	
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	87.76	78.94
Ydau a chnydau eraill	3.08	3.33
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	11.88	14.96
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	102.72	97.23
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	95.73	89.04

	Pob fferm Traean uchaf	
DA BYW	Nifer	Nifer
Buchod sugno	25	25
Gwartheg eraill	74	94
Defaid magu	334	401
Defaid eraill	229	305

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm Traean uchaf	
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.40	1.51
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	1.08	1.32
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	108.10	113.37
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.88	0.88
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,374	1,360
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	952	960
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.00	1.24

FFERMYDD LLAWR GWLAD GWARTHEG A DEFAID 2021/22

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 49

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	£/fferm	£/eff.ha.	£/eff.ha.
Gwartheg cig eidion	61,365	621	1,059
Defaid	35,844	363	659
Cnydau a phorthiant	15,397	156	205
Taliad Sylfaenol	17,475	177	179
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	1,788	18	28
Incwm o gynhyrchu egni	3,906	40	91
Incwm amrywiol	7,319	74	168
CYFANSWM ALLBYNNAU	143,094	1,449	2,389
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	14,409	146	215
Costau tir pori tymhorol	4,119	42	112
Milfeddygol a meddyginiaethau	3,697	37	54
Costau da byw eraill	8,448	86	121
Gwrteithiau	6,836	69	89
Costau cynydau eraill	3,803	39	60
Contractio penodedig	5,958	60	78
CYF. COSTAU NEWIDIOL	47,270	479	729
Llafur y telir amdano	3,472	35	76
Contractio arall a llogi peiriannau	709	7	6
Tanwydd a thrwsio	11,469	116	162
Dibrisiant peiriannau	13,006	132	192
Costau ffermio cyffredinol	11,549	117	140
Costau tir	5,373	54	75
Dibrisiant adeiladau	5,939	60	113
CYF. COSTAU SEFYDLOG	51,517	521	764
CYFANSWM MEWNBYNNAU	98,787	1,000	1,493
ELW CYN RHENT A CHYLLID	44,307	449	896
Rhent	5,845	59	56
Cyllid	3,564	36	55
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	34,898	354	785
Llafur di-dâl	4,901	50	69

FFERMYDD LLAWR GWLAD GWARTHEG A DEFAID 2021/22

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
MANTOLEN	£/fferm	£/fferm	£/fferm
Nifer o ffermydd	24	6	19
CYFANSWMASEDAU	1,590,949	198,305	1,356,879
CYFANSWMDYLEDION	76,444	31,802	198,201
GWERTH NET	1,514,505	166,503	1,158,678
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	95	84	85

DATA FFISEGOL	Pob fferm	Traean uchaf
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	86.71	75.34
Ydau a chnydau eraill	5.44	5.11
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	12.40	12.04
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	104.55	92.49
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	98.76	88.56

	Pob fferm	Traean uchaf
DA BYW	Nifer	Nifer
Buchod sugno	24	19
Gwartheg eraill	110	153
Defaid magu	279	324
Defaid eraill	211	309

	Pob fferm	Traean uchaf
DANGOSYDDION PERFFORMIAD		
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.47	1.53
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	1.29	1.41
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	114.58	119.07
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.90	0.91
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,412	1,485
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	942	1,007
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.18	1.63

FFERMYDD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2021/22

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 59

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	£/fferm	£/eff.ha.	£/eff.ha.
Buchod godro - llaeth	398,379	3,268	3,918
- allbwn arall	6,460	53	134
Gwartheg eraill	68,789	564	648
Defaid	19,460	160	85
Cnydau a phorthiant	4,093	34	29
Taliad Sylfaenol	19,794	162	168
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	634	5	0
Incwm o gynhyrchu egni	3,224	26	49
Incwm amrywiol	9,032	74	48
CYFANSWM ALLBYNNAU	529,865	4,346	5,079
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	146,043	1,198	1,225
Costau tir pori tymhorol	23,842	196	172
Milfeddygol a meddyginiaethau	13,956	114	124
Costau da byw eraill	37,556	308	319
Gwrteithiau	19,908	163	206
Costau cynydau eraill	6,265	51	53
Contractio penodedig	29,764	244	215
CYF. COSTAU NEWIDIOL	277,334	2,274	2,314
Llafur y telir amdano	24,365	200	205
Contractio arall a llogi peiriannau	2,715	22	21
Tanwydd a thrwsio	27,799	228	230
Dibrisiant peiriannau	28,076	230	231
Costau ffermio cyffredinol	28,857	237	254
Costau tir	12,398	102	74
Dibrisiant adeiladau	18,269	150	146
CYF. COSTAU SEFYDLOG	142,479	1,169	1,161
CYFANSWM MEWNBYNNAU	419,813	3,443	3,475
ELW CYN RHENT A CHYLLID	110,052	903	1,604
Rhent	6,764	55	31
Cyllid	18,242	150	136
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	85,046	698	1,437
Llafur di-dâl	16,212	133	126

FFERMYDD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2021/22

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
MANTOLEN	£/fferm	£/fferm	£/fferm
Nifer o ffermydd	23	1	35
CYFANSWMA SEDAU	2,272,208	-	2,214,658
CYFANSWMD YLEDION	488,804	-	717,012
GWERTH NET	1,783,404	-	1,497,646
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	78	-	68

DATA FFISEGOL	Pob fferm Traean uchaf	
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	117.05	115.28
Ydau a chnydau eraill	1.07	0.16
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	11.86	11.43
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	129.98	126.87
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	121.90	119.10

	Pob fferm Traean uchaf	
DA BYW	Nifer	Nifer
Buchod godro	177	194
Buchod sugno	0	1
Gwartheg eraill	162	177
Defaid magu	169	74
Defaid eraill	100	43

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm Traean uchaf	
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,201	7,448
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	1,566	1,782
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	2,234	2,389
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	31.46	32.55
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	2.08	2.20

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 51

	Pob fferm	Traean uchaf	
ALLBYNNAU	£/fferm	£/eff.ha.	£/eff.ha.
Buchod godro - llaeth	513,252	3,764	4,829
- allbwn arall	3,345	25	67
Gwartheg eraill	78,331	574	766
Defaid	4,806	35	31
Cnydau a phorthiant	14,896	109	82
Taliad Sylfaenol	21,188	155	160
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	823	6	2
Incwm o gynhyrchu egni	3,525	26	8
Incwm amrywiol	5,541	41	48
CYFANSWM ALLBYNNAU	645,707	4,735	5,993
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	165,286	1,212	1,444
Costau tir pori tymhorol	19,582	144	207
Milfeddygol a meddyginiaethau	16,858	124	129
Costau da byw eraill	48,714	357	413
Gwrteithiau	23,681	174	203
Costau cynydau eraill	12,427	91	92
Contractio penodedig	34,909	256	296
CYF. COSTAU NEWIDIOL	321,457	2,358	2,784
Llafur y telir amdano	47,941	352	249
Contractio arall a llogi peiriannau	2,099	15	20
Tanwydd a thrwsio	33,225	244	297
Dibrisiant peiriannau	29,069	213	259
Costau ffermio cyffredinol	36,484	268	260
Costau tir	13,223	97	130
Dibrisiant adeiladau	23,006	169	194
CYF. COSTAU SEFYDLOG	185,047	1,358	1,409
CYFANSWM MEWNBYNNAU	506,504	3,716	4,193
ELW CYN RHENT A CHYLLID	139,203	1,019	1,800
Rhent	10,603	78	62
Cyllid	11,452	84	79
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	117,148	857	1,659
Llafur di-dâl	14,781	108	172

	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	20	2	29
CYFANSWMASEDAU	2,729,725	-	2,573,928
CYFANSWMDYLEDION	280,400	-	461,554
GWERTH NET	2,449,325	-	2,112,374
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	90	-	82

DATA FFISEGOL	Pob fferm	Traean uchaf
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	126.92	116.62
Ydau a chnydau eraill	6.89	4.02
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	11.73	5.99
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	145.54	126.63
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	136.36	121.09

	Pob fferm	Traean uchaf
DA BYW	Nifer	Nifer
Buchod godro	207	225
Buchod sugno	1	0
Gwartheg eraill	192	222
Defaid magu	54	39
Defaid eraill	31	42

	Pob fferm	Traean uchaf
DANGOSYDDION PERFFORMIAD		
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,729	7,918
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	1,798	1,933
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	2,476	2,591
Pris llaeth (ceiniogau y liter)	32.31	33.02
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	2.28	2.50

ELW BRAS: DEFAID MYNYDD**2021/22**

	Pob diadell	Traean uchaf
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	184	61
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	643	549
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.21	1.45

ALLBWN Y FENTER**£ y ddafad****£ y ddafad**

Gwerthiant ŵyn - stôr	9.48	9.75
- wedi'u pesgi	77.05	111.84
Gwerthiant defaid eraill	23.08	32.71
Gwerthiant gwlân	0.73	1.04
Amrywiol	0.01	0.02
Newid mewn gwerth	4.74	4.58
Pryniant defaid	-8.65	-11.63
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	106.44	148.31

COSTAU NEWIDIOL

Porthiant a bwyd wedi'i brynu	18.43	22.22
Costau tir pori tymhorol	3.35	1.43
Milfeddygol a meddyginiaethau	6.84	8.08
Costau da byw eraill	7.67	9.76
Contractio penodedig	1.86	1.90
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	13.12	13.31
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	51.27	56.70

ELW BRAS**55.17****91.61****ELW BRAS: DEFAID UCHELDIR****Pob diadell****Traean uchaf**

Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	49	16
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	461	516
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.45	1.60

ALLBWN Y FENTER**£ y ddafad****£ y ddafad**

Gwerthiant ŵyn - stôr	9.38	5.46
- wedi'u pesgi	125.33	156.46
Gwerthiant defaid eraill	21.08	24.34
Gwerthiant gwlân	0.83	1.03
Amrywiol	0.00	0.00
Newid mewn gwerth	9.06	11.39
Pryniant defaid	-23.38	-28.25
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	142.30	170.43

COSTAU NEWIDIOL

Porthiant a bwyd wedi'i brynu	23.84	25.46
Costau tir pori tymhorol	1.79	1.54
Milfeddygol a meddyginiaethau	8.48	9.74
Costau da byw eraill	10.56	11.12
Contractio penodedig	2.27	2.36
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	19.80	17.90
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	66.74	68.12

ELW BRAS**75.56****102.31**

ELW BRAS: DEFAID LLAWR GWLAD**2021/22**

	Pob diadell	Traean uchaf
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	29	10
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	414	396
Ŵyn a fegir (nifer y ddfafad)	1.48	1.59

ALLBWN Y FENTER

	£ y ddfafad	£ y ddfafad
Gwerthiant ŵyn - stôr	0.43	1.31
- wedi'u pesgi	150.90	183.89
Gwerthiant defaid eraill	21.45	25.40
Gwerthiant gwllân	0.77	0.67
Amrywiol	0.00	0.00
Newid mewn gwerth	5.19	3.57
Pryniant defaid	-23.44	-21.12
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	155.30	193.72

COSTAU NEWIDIOL

Porthiant a bwyd wedi'i brynu	24.84	28.48
Costau tir pori tymhorol	2.29	3.41
Milfeddygol a meddyginiaethau	8.23	9.00
Costau da byw eraill	12.26	15.10
Contractio penodedig	1.84	1.28
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	16.46	13.56
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	65.92	70.83

ELW BRAS**89.38****122.89****ELW BRAS: BUCHOD SUGNO LLAWR GWLAD**

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	15	6
Maint y fuches (buchod magu)	59	69
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.89	0.94
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,401	1,384
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	911	963

ALLBWN Y FENTER

	£ y fuwch	£ y fuwch
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	553.75	689.81
Gwerthiant teirw a buchod	181.41	220.35
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	543.75	624.20
Newid mewn gwerth	15.86	60.14
Pryniant gwartheg	-223.87	-354.07
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	1,070.90	1,240.43

COSTAU NEWIDIOL

Porthiant a bwyd wedi'i brynu	171.25	120.71
Milfeddygol a meddyginiaethau	37.65	48.87
Costau da byw eraill	128.86	123.50
Contractio penodedig	12.73	19.52
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	179.11	167.15
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	529.60	479.75

ELW BRAS**541.30****760.68**

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO UCHELDIR		2021/22
	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	26	9
Maint y fuches (buchod magu)	52	59
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.91	0.88
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,414	1,458
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,018	1,048
ALLBWN Y FENTER	£ y fuwch	£ y fuwch
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	750.00	558.20
Gwerthiant teirw a buchod	149.65	155.18
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	258.94	542.73
Newid mewn gwerth	85.84	161.23
Pryniant gwartheg	-266.20	-310.23
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	978.23	1,107.11
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	148.82	107.19
Milfeddygol a meddyginiaethau	60.10	62.73
Costau da byw eraill	92.62	79.77
Contractio penodedig	15.76	11.25
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	200.17	189.59
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	517.47	450.53
ELW BRAS	460.76	656.58

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO MYNYDD		
	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	101	34
Maint y fuches (buchod magu)	43	43
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.87	0.91
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,327	1,353
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,014	1,071
ALLBWN Y FENTER	£ y fuwch	£ y fuwch
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	803.35	881.04
Gwerthiant teirw a buchod	145.71	172.34
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	202.99	285.31
Newid mewn gwerth	17.95	-4.92
Pryniant gwartheg	-252.22	-241.32
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	917.78	1,092.45
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	209.95	174.78
Milfeddygol a meddyginiaethau	48.03	43.03
Costau da byw eraill	94.51	89.85
Contractio penodedig	8.46	7.76
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	158.07	126.27
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	519.02	441.69
ELW BRAS	398.76	650.76

ELW BRAS: BUCHOD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2021/22

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	57	19
Maint y fuches (buchod godro)	178	196
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,194	8,269
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	31.47	33.15

ALLBWN Y FENTER	£ y fuwch	£ y fuwch
Llaeth	2,263.67	2,741.79
Lloi	160.83	182.94
Gwerthiant teirw a buchod	189.06	262.58
Newid mewn gwerth	47.67	28.73
Pryniant gwartheg	-358.55	-375.83
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	2,302.68	2,840.21

COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bywd wedi'i brynu	723.94	774.56
Milfeddygol a meddyginiaethau	62.27	71.92
Costau da byw eraill	173.06	222.72
Contractio penodedig	47.13	39.83
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	194.15	199.76
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	1,200.55	1,308.79

ELW BRAS	1,102.13	1,531.42
-----------------	-----------------	-----------------

ELW BRAS: BUCHOD GODRO LLAWR GWLAD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	49	16
Maint y fuches (buchod godro)	207	237
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,717	8,194
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	32.34	33.30

ALLBWN Y FENTER	£ y fuwch	£ y fuwch
Llaeth	2,494.83	2,728.80
Lloi	136.18	146.40
Gwerthiant teirw a buchod	190.89	173.99
Newid mewn gwerth	16.51	33.46
Pryniant gwartheg	-324.43	-351.86
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	2,513.98	2,730.79

COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bywd wedi'i brynu	715.14	674.96
Milfeddygol a meddyginiaethau	69.13	58.11
Costau da byw eraill	197.55	173.74
Contractio penodedig	54.11	39.62
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	191.19	164.30
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	1,227.12	1,110.73

ELW BRAS	1,286.86	1,620.06
-----------------	-----------------	-----------------

COSTAU CYNHYRCHU CIG OEN **2021/22**

Ceiniogau y kg pwysau byw	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	112	37	37
Bwyd	46.23	36.08	55.02
Milfeddygol a meddyginiaethau	14.62	13.24	16.20
Costau da byw eraill	22.01	20.38	22.58
Porthiant	26.73	24.59	29.70
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	109.59	94.29	123.50
ADNEWYDDU DIADELL	14.83	9.55	15.77
Llafur y telir amdano	7.95	3.88	15.11
Pŵer a pheiriannau	50.79	37.99	70.71
Adeiladau	16.51	12.63	21.88
Costau fferm cyffredinol	24.04	17.11	33.11
Rhent	9.08	5.05	14.60
Cyllid	4.49	3.05	5.99
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	112.86	79.71	161.40
CYFANSWM COSTAU	237.28	183.55	300.67
ELW NET	20.29	86.59	-55.66
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.34	1.45	1.21
Maint y ddiadell	583	576	547
Cyfartaledd oen pwysau byw (kg)	39.97	40.92	37.82

COSTAU CYNHYRCHU LLAETH

Ceiniogau y litr	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	106	35	35
Bwyd	9.33	8.11	11.19
Milfeddygol a meddyginiaethau	0.86	0.75	0.97
Costau da byw eraill	3.20	2.65	3.74
Porthiant	2.67	2.14	3.09
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	16.06	13.65	18.99
ADNEWYDDU BUCHES	1.68	1.11	2.37
Llafur y telir amdano	1.20	1.11	1.46
Pŵer a pheiriannau	2.77	2.39	3.06
Adeiladau	1.44	1.34	1.63
Costau fferm cyffredinol	1.62	1.39	1.78
Rhent	0.42	0.31	0.57
Cyllid	0.58	0.45	0.79
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	8.03	6.99	9.29
CYFANSWM COSTAU	25.77	21.75	30.65
ELW NET	7.89	13.68	2.10
Mantais dros ddwysfwyd	22.62	25.38	20.23
Pris llaeth	31.43	33.06	30.72

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION: LLOI SUGNO **2021/22**

Ceiniogau y kg pwysau byw	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	29	10	10
Bwyd	16.89	12.65	26.17
Milfeddygol a meddyginiaethau	15.54	13.78	19.06
Costau da byw eraill	22.50	14.86	26.23
Porthiant	36.42	26.92	46.14
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	91.35	68.21	117.60
ADNEWYDDU BUCHES	8.17	8.13	10.89
Llafur y telir amdano	6.74	2.14	10.35
Pŵer a pheiriannau	60.70	48.65	76.43
Adeiladau	23.62	14.53	34.52
Costau fferm cyffredinol	29.78	23.87	33.60
Rhent	6.96	3.52	13.50
Cyllid	5.27	2.75	10.30
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	133.07	95.46	178.70
CYFANSWM COSTAU	232.59	171.80	307.19
ELW NET	-40.72	24.59	-109.41

Mae cynhyrchu lloi sugno yn cyfeirio at gostau buchod sugno a'u lloi hyd at adeg diddyfnu.

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION: PESGI

Ceiniogau y kg pwysau byw	Pob fferm
Nifer o ffermydd	9
Bwyd	75.78
Milfeddygol a meddyginiaethau	6.98
Costau da byw eraill	32.59
Porthiant	53.77
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	169.12
Llafur y telir amdano	8.99
Pŵer a pheiriannau	67.69
Adeiladau	19.06
Costau fferm cyffredinol	25.25
Rhent	7.30
Cyllid	3.23
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	131.52
CYFANSWM COSTAU	300.64
ELW NET	-30.03

Mentrau pesgi yw'r rai hynny sy'n prynu gwartheg cryfion ag ifanc, a'r rhai sy'n pesgi lloi fagwyd ar y fferm ar ôl diddyfnu.

Anghenion Elw Fferm

Mae'n rhaid cael elw er mwyn ariannu:

Codi arian personol o'r busnes,
Ad-dalu benthyciadau (cyfalaf),
Gwariant / buddsoddiad cyfalaf,
Treth personol, a
Risg a gwobrwyo ymdrech entrepreneuraid

Mae'r cyfrifiad canlynol yn helpu i benderfynu a oes elw digonol i sicrhau digon o adnoddau ariannol:

Elw fel y dangosir yn y cyfrifon

Plws: Costau dibrisiant am y flwyddyn
Stoc gychwynnol (da byw a storfeydd eraill)
Dyledwyr cychwynnol a chredydwyr terfynol
Benthyciadau / HP wedi'u codi a chyfalaf a gyflwynwyd
Gwerthu tir a pheiriannau

Tynnu: Stoc derfynol (da byw a storfeydd eraill)
Dyledwyr terfynol a chredydwyr cychwynnol
Cynnyrch wedi'i ddefnyddio/bwyta ar y fferm

Hafal i: Arian i dalu am ymrwymadau

Tynnu: Codi arian personol o'r busnes
Ad-daliadau benthyciadau / HP (cyfalaf)
Gwariant / buddsoddiad cyfalaf
Treth personol

Hafal i: Llif Arian Net Blynyddol (LIANB)

Yn ddelfrydol dylai'r LIANB fod yn bositif gan amlaf (i'w weld fel gwelliant ym malans banc / dyledion y fferm). Yr eitemau sydd yn dylanwadu fwyaf ar y tebygolrwydd y bydd y LIANB yn bositif yw:

Maint yr elw
Lefel y codi arian personol
Gwariant cyfalaf
Ad-dalu benthyciadau / HP

Gall LIANB negyddol (h.y. proffidioldeb fferm annigonol ac/neu alw mawr ar arian parod) effeithio'n sylweddol ar hyfywdra y busnes yn y tymor hir.